Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut sociologických studií
Hodnocení diplomové práce – posudek oponentky

Název práce: Ústav nebo terénní služby?
Autor: Olga Kavalírová
Konzultantka: Mgr. Vladimíra Tomášková
Oponentka: Ing. Bohumila Čabanová, PhD.

Aktuálnost tématu
Různé perspektivy postavení osob se zdravotním znevýhodněním ve společnosti jsou v současnosti nejen častou součástí mediálního a společenského diskurzu, ale i tématem řady studentských závěrečných prací. Otázka vhodnosti různých typů sociálních služeb pro osoby s mentálním postižením je zajímavým příspěvkem k této problematice.
Cíle práce a jejich naplnění
V úvodu textu na str. 6 je formulován hlavní cíl práce... *„Zjistit, jaká je struktura lidí s mentálním postižením v pobytových zařízeních s ohledem na hloubku tohoto postižení a míru závislosti. Následně zjistit, na jakém základě se lidé s mentálním postižením a potažmo osoby, které o ně pečují rozhodují pro využívání sociálních služeb“*. Cílem práce tedy není analýza problému, ale jeho deskripce. **Takto redukovaný cíl byl v práci naplněn.**
Obsah práce
Text (cca 110 stran textu + přílohy) je logicky členěn do šesti kapitol, úvodu a závěru.
Po úvodní části věnované formulaci cílů práce a výzkumných otázek následuje kapitola druhá nazvaná *Teoretická východiska.* Ta jsou zvolena adekvátně, ale vzhledem k obsahu se jedná spíše o shrnutí relevantní právní úpravy problematiky *práv osob s mentálním postižením* nežli o teoretický koncept. Pochválit lze v této souvislosti autorku za reflexi změn, které přináší nový Občanský zákoník od 1.1.2014.
Pojem *deinstitucionalizace* (další autorčino teoretické východisko) je pak představen spíše z pohledu jeho pojetí ve státní správě nežli jako teoretický koncept.
Zpracování další, metodologické kapitoly, je pečlivé a vcelku odpovídá nárokům kladeným na diplomovou práci.
Čtvrtá kapitola je věnována vymezení cílové skupiny osob s mentálním postižením a je opět spíše deskriptivní, podobně jako kapitola pátá, věnovaná sociálním službám. Rozumím snaze autorky obsáhnout tuto širokou problematiku, ale právě to jí odvádí od nezbytné analýzy důležitých jevů a vztahů.
Šestá kapitola je koncipována jako „přidaná hodnota“ diplomové práce. Seznamuje čtenáře s empirickým šetřením, které má pomoci odpovědět na výzkumné otázky formulované v úvodu textu.
Výzkum je zpracován velmi pečlivě, od jeho přípravy po vyhodnocení výsledků. Výhradu mám k velikosti zkoumaného vzorku. Přestože autorka předesílá, že se jedná o kvalitativní šetření, jeví se mi vzorek příliš malý (zejména u elektronického dotazování).Také omezení na Prahu bez možnosti určitého srovnání s jinou lokalitou ubírá šetření na hodnotě. Rozsah šetření zde autorkou uvedený by byl vhodným doplněním například předcházející analýzy aktérů.
Formální úprava práce
Práce je dobře strukturovaná, psaná jazykem vhodným pro odborný text. Odkazy a citace jsou v práci uvedeny, všechny jsou však uvedeny v poznámce pod čarou, což při rozsahu diplomové práce není ideální. Poznámky pod čarou je vhodnější ponechat pouze pro skutečné poznámky a odkazy na webové stránky. Seznam literatury je součástí textu. Převaha

internetových zdrojů nad monografiemi již ani nepřekvapí. Přílohy jsou vhodným doplněním textu.

Celkové hodnocení práce

Zájem autorky o zkoumanou problematiku je nepochybný, praktické zkušenosti ve zvolené oblasti jsou v práci zřetelné. Slabším článkem práce je schopnost jevy nejen popsat, ale také analyzovat.

Přes uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako dobrou.

V Praze, 14.1..2014 **Bohumila Čabanová**